

Vinsanmaan tuulivoimaosayleiskaavan hyväksyminen

TEKN 08.05.2024 § 94

Valmistelija

Kaavasuunnittelija Päivi Harjuniemi, puh. 040 5462977

Myrsky Energia Oy suunnittelee Tornion Vinsanmaan alueelle tuulivoimapuistoa. Kaava-alue rajautuu itäosasta Tervolan kunnan rajaan. Kaava-alueen pinta-ala on noin 1100 hehtaaria. Hankealue ulottuu myös Tervolan kunnan alueelle. Hankkeesta laaditaan erilliset osayleiskaavat Tornion Vinsanmaan ja Tervolan Kuoringin alueille.

Tornion kaupunginhallitus on käynnistänyt 3.5.2021 (KH § 150) Vinsanmaan alueelle tuulivoimaa koskevan osayleiskaavan laatimisen Myrsky Energia Oy:n kaavoitusaloitteesta. Tornion kaupunki päätti asettaa hanketta kuvaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville 9.11.-9.12.2022 väliseksi ajaksi. OAS oli nähtävillä 9.11.-9.12.2022, jolloin siitä saatiin 14 lausuntoa ja 6 mielipidettä. Näiden lisäksi 1 lausunto saapui myöhässä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatuun palautteeseen on laadittu vastineet, jotka on esitetty kaavaselostuksen liitteissä.

Vinsanmaan tuulivoimaosayleiskaava laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:n tarkoittamana oikeusvaikutteisena yleiskaavana. Osayleiskaavaa voidaan käyttää yleiskaavan mukaisten tuulivoimaloiden rakennusluvan myöntämisen perusteena tuulivoimaloiden alueilla (tv-alueilla). Kaavaa laaditaan rinnakkain YVA-lain mukaisen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn kanssa. YVAan liittyvä vuorovaikutus on yhdistetty kaavoitukseen liittyvän vuorovaikutuksen kanssa.

Tuulivoimahanke koostuu yhteensä 28 tuulivoimalasta perustuksineen, joista 11 sijoittuu Tornion Vinsanmaan alueelle ja 17 sijoittuu Tervolan Kuoringin alueelle. Osayleiskaavassa on osoitettu maa- ja metsätalousvaltainen alue (M), jolle saa sijoittaa tuulivoimaloita niille erikseen osoitetuille alueille (tv-alueet). Tuulivoimaloiden lisäksi hankkeeseen sisältyy tuulivoimaloiden välisiä huoltoteitä ja tuulivoimaloiden välisiä keskijännitekaapeleita (maakaapeli). Kaavassa on annettu voimaloiden korkeuteen ja rakentamistapaan liittyviä määräyksiä. Voimaloiden enimmäiskorkeudeksi on kaavassa esitetty 300 metriä. Vinsanmaan alueen arvioitu kokonaisteho on 110 MW. Suunnittelualueen metsät ovat pääosin yksityisessä omistuksessa.

Valmisteluaineiston nähtävilläolon aikana tullaan järjestämään yleisötilaisuus, missä kuntalaisille ja muille kiinnostuneille annetaan mahdollisuus osallistumiseen ja vuorovaikutukseen. Yleisötilaisuus on suunniteltu järjestettävän 12.6.2024 Tervolan kunnantalolla ja yleisötilaisuutta voi tulla seuraamaan Teamsin välityksellä myös Tornion kaupungintalon valtuustosalin. Teams-linkki jaetaan myös kaupungin verkkosivuille.

Liitteet

Kaavaluonnos
Kaavaselostus
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
Oas lausuntojen ja mielipiteiden vastineet

Esittelijä

Tekninen johtaja Kannala Markus

Päätösehdotus

Teknisten palvelujen lautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se päättää:

- 1) hyväksyä vastineet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatuun palautteeseen
- 2) hyväksyä tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineiston,
- 3) asettaa tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineiston julkisesti nähtäville sekä
- 4) pyytää valmisteluaineistoista tarvittavat lausunnot

Pöytäkirja pidetään kokouksessa tarkastettuna tämän asian osalta.

Päätös

Keskustelun alussa Myrsky Oy:n ja Sitowice:n edustajat esittelivät Vinsanmaan alueelle suunniteltua tuulivoimapuistoa.

Asiasta käydyn keskustelun perusteella tekninen johtaja teki muutetun päätösesityksen seuraavasti:

- 1) hyväksyä vastineet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatuun palautteeseen
- 2) hyväksyä tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineiston,
- 3) asettaa tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineiston julkisesti nähtäville sekä
- 4) pyytää valmisteluaineistoista tarvittavat lausunnot

5) yleisötilaisuuteen osallistumismahdollisuus järjestetään Arpelassa 12.6.2024

Asiasta käydyn keskustelun aikana Liisa Koivisto esitti Jorma Isometsän ja Heikki Rauhalan kannattamana, että päätösehdotusta ei hyväksytä, koska asiasta tiedottaminen on epäonnistunut täysin Kuorinki-Vinsanmaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettely ohjelmassa sekä tuulivoima osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa, eikä näin ollen ole pätevä mielipiteiden puutteiden vuoksi.

Puheenjohtaja totesi, että koska keskustelun aikana oli tehty teknisen johtajan päätösesitystä poikkeava kannatettu esitys, asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että ne lautakunnan jäsenet, jotka kannattavat teknisen johtajan tekemää päätösesitystä, äänestävät "jaa", ja ne lautakunnan jäsenet, jotka kannattavat Liisa Koiviston ja Jorma Isometsän sekä Heikki Rauhalan kannattamaa vastaesitystä, äänestävät "ei".

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Sähköisessä suoritettussa äänestyksessä annettiin 8 "jaa" ääntä (Aho Kirsti, Hannuniemi Jari, Hyöppinen Aino, Kostainen Jaana, Liikamaa Arto, Lummi Raija, Pigg Pasi, Tervahauta Jari) ja 3 "ei" ääntä (Isometsä Jorma, Koivisto Liisa, Rauhala Heikki), poissa Vilho Tikkanen.

Lautakunnan päätökseksi tuli hyväksyä teknisen johtajan päätösesitys.

Hyväksyttiin.

Liisa Koivisto, Jorma Isometsä ja Heikki Rauhala jättivät asiasta seuraavan sisältöisen eriävän mielipiteen:

"Huolestuneita yhteydenottoja on tullut paljon, sillä suurin osa arpelalaisista ei ole kuullut koko yleisötilaisuudesta, asukaskyselystä ja nähtävillä oloajasta, jotka olivat vuonna 2022.

Kyseessä on osallistumis- ja arviointisuunnitelma, mutta osallistuminen oli tehty erittäin vaikeaksi täysin epäonnistuneen tiedottamisen vuoksi. YVA-ohjelma oli nähtävillä ja siitä oli mahdollista antaa mielipiteitä, mutta niitä tuli vähän, sillä paikalliset eivät tieneet esilläolosta.

Tiedottamisesta olivat tietoisia lähinnä maanomistajat, joille kyllä postilaatikkoon toimitettiin tietoa.

Asukaskyselykin järjestettiin, mutta siitäkään lähialueen asukkaat saati muut torniolaiset eivät olleet kuulleet.

Kaava-alueen läheisiin asuinrakennuksiin 2,5 km etäisyydellä kaava-alueen maanomistajille sekä kaava-alueeseen rajautuvien kiinteistöjen omistajille jaettiin postilaatikoihin tiedote 28.10.2022, jossa kerrottiin hankkeesta ja yleisötilaisuudesta sekä kaava- ja YVA-aineistojen nähtävillä olon aikana järjestetystä asukaskyselystä. 2,5 km etäisyys on täysin riittämätön ja sen olisi pitänyt olla 10 kilometriä kun puhutaan tämän koko- ja teholuokan tuulivoimaloista.

Asukaskyselyyn oli saatu vastauksia, mutta luultavasti asukaskyselyyn vastasivat vain tervolalaiset, sillä tuulivoimatoimija tosiaan puhuu Kuorenki-Vinsanmaan hankkeesta yhteishankkeena. Meitä tietenkin torniolaisina valtuutettuina kiinnostaa, että myös torniolaisia kuullaan ja muitakin kuin maanomistajia, jotka hyötyvät tuulivoimaloista taloudellisesti. On tärkeää muistaa, maanomistajat eivät ole yhtä kuin kuin lähialueen asukkaat, vaan monet maanomistajat asuvat kaukana.

Asukaskyselyn tulokset pitäisi myös esitellä, nyt niitä ei esitelty teknisen lautakunnan jäsenille.

Ei voida olettaa, että kuntalaisen täytyy käydä katsomassa kaupungin nettisivuja vähän väliä, jotta saisi tiedon, mitä on meneillään oman elinympäristössä. Arpelassa ei jaeta paikallista ilmaisjakelulehteä Lounais-Lappia postilaatikoihin, vaan se pitäisi hakea kaupalta, joten monelta se jää saamatta. Tällaisella tiedotuksen tasolla ei ole mikään ihme, että paikallisista tuntuu, että hanketta on viety eteenpäin salassa ja heitä kuulematta.

Kirsikkana kakun päälle yleisötilaisuus järjestettiin ainoastaan Tervolassa, vaikka Vinsanmaa on torniolainen hanke ja Kuorenki on tervolalainen hanke. Jos arpelaiset olisivatkin tieneet tilaisuudesta, kaikki heistä eivät pääse kulkemaan Tervolaan. Tällaiseen tilaisuuteen olisi pitänyt järjestää kuljetus.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on huonosti tiedotettu ja siten se ei ole validi, koska siihen eivät ole arpelalaiset osallistuneet ja Vinsanmaan tuulivoimahanke on Tornion hanke. Osallistujat ovat yleisötilaisuudessa olleet luultavasti tervolalaisia.

Mielestämme osallistumis- ja arviointisuunnitelma ei voi olla pätevä, jos siihen ei ole kyetty osallistumaan huonon tiedottamisen vuoksi."

KH 20.05.2024 § 154

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Kujala Jukka
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää: 1) hyväksyä vastineet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatuun palautteeseen 2) hyväksyä tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineiston, 3) asettaa tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineiston julkisesti nähtäville sekä 4) pyytää valmisteluaineistoista tarvittavat lausunnot 5) että, yleisötilaisuuteen osallistumismahdollisuus järjestetään Arpelassa 12.6.2024.
Päätös	Kaupunginhallitus kuuli Myrsky Oy Olli Kiviniemen ja Sitowise Oy Sanna Matkaselän hankkeen esittelyn. Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti palauttaa Vinsanmaan tuulivoimahankkeen takaisin valmisteluun vakituisessa asumiskäytössä olevien kiinteistöjen suojaetäisyyksien uudelleen arviointia varten.

TEKN 09.10.2024 § 196

Valmistelija	Kaavas suunnittelija Päivi Harjuniemi, puh. 040 5462977 Vinsanmaan tuulivoimayleiskaavan valmisteluaineisto käsiteltiin Tornion kaupunginhallituksen 20.5.2024 § 154. Kaupunginhallitus päätti kuitenkin palauttaa kaavan takaisin valmisteluun vakituisessa asumiskäytössä olevien kiinteistöjen suojaetäisyyksien uudelleen arviointia varten. Kaupunginhallituksen kokouksen jälkeen laadittiin toinen kaavaluonnosvaihtoehto. Muodostetussa kaavaluonnosvaihtoehdossa 2 on poistettu yksi voimala ja kasvatettu etäisyyttä vakituisessa asuinkäytössä oleviin kiinteistöihin. Kaavaluonnos vaihtoehto 1 sisältää 11 tuulivoimalaa ja vaihtoehto 2 sisältää 10 tuulivoimalaa. Voimala 15 on jätetty vaihtoehdossa 2 pois ja voimaloita 13, 14, 16, 18, 24 ja 27 on hieman siirretty. Kaavaluonnoksen vaihtoehdosta 2 on laadittu melu- ja välkemallinnukset sekä näkyvyysanalyysi. Lisäksi Korpijärveltä ja Vojakkalanahosta on laadittu havainnekuvat. Valmisteluaineiston nähtävilläolon aikana tullaan järjestämään yleisötilaisuus, missä kuntalaisille ja muille kiinnostuneille annetaan mahdollisuus osallistumiseen ja vuorovaikutukseen. Yleisötilaisuuden
--------------	--

ajankohta ja paikka ilmoitetaan myöhemmin. Yleisötilaisuutta voi seurata myös Teamsin välityksellä. Teams-linkki jaetaan kaupungin verkkosivuille.

Liitteet	Kaavaluonnos VE1 ja VE2 Kaavaselostus Liite 1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma Liite 2 OAS lausuntojen ja mielipiteiden vastineet Liite 3 Melumallinnuskartta VE2 Liite 4 Välkemallinnus VE2 Liite 5 Näkyvyysanalyysikartta VE2 Liite 6 Havainnekuvat Korpijärvi ja Vojakkanaho
Esittelijä	Kaupunginarkkitehti Ryynänen Harri
Päätösehdotus	Teknisten palvelujen lautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se päättää: 1) hyväksyä vastineet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatuun palautteeseen 2) hyväksyä tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineiston, 3) asettaa tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineiston julkisesti nähtäville sekä 4) pyytää valmisteluaineistoista tarvittavat lausunnot Pöytäkirja pidetään kokouksessa tarkastettuna tämän asian osalta.
Päätös	Teknisten palvelujen lautakunta kuuli Myrsky Oy:n ja Sitowise Oy:n hankkeen esittelyn. Asiasta käydyn keskustelun aikana Liisa Koivisto esitti Heikki Rauhalan ja Vilho Tikkasen kannattamana, että asia palautetaan Myrsky Oy:lle valmisteluun, sillä yhteysviranomaisen palautteeseen ei ole uusissa selvityksissä vastattu. Puheenjohtaja totesi, että koska keskustelun aikana oli tehty kaupunginarkkitehdin päätösesitystä poikkeava kannatettu esitys, asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että ne lautakunnan jäsenet, jotka kannattavat kaupunginarkkitehdin tekemää päätösesitystä, äänestävät "jaa", ja ne lautakunnan jäsenet, jotka kannattavat Liisa Koiviston ja Heikki Rauhalan sekä Vilho Tikkasen kannattamaa vastaesitystä, äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin. Nimenhuudon mukaan suoritettussa äänestyksessä annettiin 6 "jaa" ääntä (Hyöppinen Aino, Kinnunen Tarja, Kostainen Jaana, Liikamaa Arto, Lummi Raija, Tervahauta Jari) ja 3 "ei" ääntä (Koivisto Liisa, Rauhala Heikki ja Tikkanen Vilho), poissa 2 (Hannuniemi Jari ja Pigg Pasi). Lautakunnan päätökseksi tuli hyväksyä kaupunginarkkitehdin päätösesitys. Hyväksyttiin. Liisa Koivisto, Heikki Rauhala ja Vilho Tikkanen jättivät asiasta seuraavan sisältöisen eriävän mielipiteen: "Yhteysviranomainen toteaa, että esimerkiksi maisemavaikutusten osalta vaihtoehdot eivät tarjoa todellisia vaihtoehtoja, joita vertailemalla voitaisiin

arvioida vaihtoehtojen ympäristövaikutuksia ja toteuttamiskelpoisuutta. Lisäksi arviointiselostuksen yhteenvedossa olisi tullut kuvata yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa.

Erityistä huomiota voimaloiden vähentämisessä ja niiden sijoittamisessa tulee kiinnittää näkymiin suhteessa Arpelan, Korpijärven ja Sattajärven kyliin. Mikään näistä ei toteutunut."

KH 21.10.2024 § 286

Esittelijä Kaupunginjohtaja Kujala Jukka

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää:

- 1) hyväksyä vastineet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatuun palautteeseen,
- 2) hyväksyä tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineiston,
- 3) asettaa tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineiston julkisesti nähtäville sekä
- 4) pyytää valmisteluaineistoista tarvittavat lausunnot.

Päätös Kaupunginhallitus kuuli Myrsky Oy:n Eevis Metsolan, Ville Suorsan ja Olli Kiviniemen sekä Sitowise Oy:n Sanna Matkaselän hankkeen esittelyn.

Hyväksyttiin.

KH 19.05.2025 § 180

Valmistelija Kaavasuunnittelija Päivi Harjuniemi, puh. 040 5462977

Myrsky Energia Oy suunnittelee Tornion Vinsanmaan alueelle tuulivoimahanketta. Kaava-alue rajautuu itäosasta Tervolan kunnan rajaan. Hankealue ulottuu myös Tervolan Kuoringin alueelle. Hankkeesta laaditaan erilliset osayleiskaavat Tornion Vinsanmaan ja Tervolan Kuoringin alueille.

Tornion kaupunginhallitus on käynnistänyt 3.5.2021 (KH § 150) Vinsanmaan alueelle tuulivoimaa koskevan osayleiskaavan laatimisen Myrsky Energia Oy:n kaavoitusaloitteesta. Kaavoitusaloitteen mukainen kaavoitettavan alueen pinta-ala on noin 1100 ha.

Kaavoitusmenettelyn aikana on ilmennyt tarve tarkistaa kaava-alueen rajausta. Tuulivoimamelun ohjearvojen mukainen 40 dB meluvyöhyke ulottuu voimaloiden normaalin toiminnan aikana noin 800 metrin etäisyydelle voimalasta. Kaava-alueen rajausta on päivitetty siten, että melumallinnuksen mukainen 40 dB meluvyöhyke jää kaava-alueen sisäpuolelle. Melumallinnuksessa on huomioitu 2dB:n

epävarmuusmarginaali. Uusi kaava-alueen rajausta on esitetty karttaliitteellä 1. Päivitetyn rajauksen mukainen kaavoitettavan alueen pinta-ala on noin 1525 ha.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Kujala Jukka
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää laajentaa Vinsanmaan kaava-alueen rajausta esitetyn mukaisesti.
Päätös	Käsittelyn aikana jäsen Jari Hast teki muutosesityksen "Kaupunginhallitus ei päättä kaava-alueen laajennusta" jota varajäsen Vilho Tikkanen kannatti. Kun pyydettyjä puheenvuoroja ei enää ollut, puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi. Koska oli syntynyt pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu muutosesitys, totesi puheenjohtaja, että asiasta on suoritettava nimenhuutoäänestys. Niiden, jotka kannattivat pohjaehdotusta, tuli äänestää "JAA". Niiden, jotka kannattivat jäsen Hastin tekemää ja varajäsen Tikkasen kannattamaa muutosesitystä, tuli äänestää "EI". Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä pohjaehdotus sai 5 JAA-ääntä ja jäsen Hastin muutosesitys 5 EI-ääntä. Lisäksi poissa oli 1. JAA-äänien antoivat jäsenet Aalto, Husa, Kaarlela, Pukero ja Rämö. EI-äänien antoivat puheenjohtaja Rainio, 2. varapuheenjohtaja Välimaa, jäsenet Hast ja Säily sekä varajäsen Tikkanen. Poissa oli varajäsen Isometsä. Koska äännet menivät tasan, ratkaisi puheenjohtajan ääni. Koska puheenjohtaja äänesti "EI", totesi puheenjohtaja, että kaupunginhallitus hyväksyi jäsen Hastin tekemän muutosesityksen. Kaupunginhallitus päätti, että Vinsanmaan kaava-alueen rajausta ei laajenneta esitetyn mukaisesti.

TEKN 15.10.2025 § 183

Valmistelija	Kaavas suunnittelija Päivi Harjuniemi, puh. 040 5462977 Kuorinki-Vinsanmaan tuulivoimahankekokonaisuus koostuu yhteensä enintään 27 tuulivoimalasta perustuksineen. Voimaloista 19 sijoittuu Tervolan Kuoringin alueelle ja enintään 8 Tornion Vinsanmaan alueelle. Myrsky Energia Oy jätti 9.9.2025 aloitteen Tornion kaupunginhallitukselle Vinsanmaan tuulivoimahankekokonaisuuden kaavoitussopimuksen siirtämisestä Ålandsbanken Tuulivoima Erikoissijoitusrahastolle. Kaupunginhallitus hyväksyi aloitteen 29.9.2025 § 326. Ålandsbanken Tuulivoima Erikoissijoitusrahasto on solminut yhteistyösopimuksen 27.8.2025 ABO Energy Suomi Oy:n kanssa, joka toimii jatkossa hankekehittäjänä.
--------------	---

Vinsanmaan tuulivoimayleiskaavan valmisteluaineisto on ollut yleisesti nähtävillä 6.11.-9.12.2024. Valmisteluaineistosta saatiin yhteensä 16 lausuntoa ja 16 mielipidettä. Kiinteistönomistajia tiedotettiin kirjeitse kahden kilometrin etäisyydellä kaava-alueen rajasta. Kaavaluonnoksesta järjestettiin yleisötilaisuus 14.11.2024 Arpelassa. Saadut lausunnot, mielipiteet ja laaditut vastineet löytyvät kaavaselostuksen liiteaineistosta.

Kaavaluonnoksesta saadun palautteen perusteella on laadittu kaavaehdotus. Kaava-aineistoa on tarkennettu seuraavasti:

- Täydennettiin poronhoidon nykytilan kuvausta
- Voimalan sijaintia muutettiin niin, että se ei sijoitu geologisesti arvokkaan kohteen päälle.
- Voimaloita vähennettiin kymmenestä kahdeksaan.
- Voimaloiden sijainteja muutettiin siten, että etäisyyttä asutukseen kasvatettiin.
- Kaavaselostuksen nykytilan kuvauksia ja termistöjä on tarkennettu
- Lisättiin kulttuuriympäristön kohteita maisema- ja kulttuuriympäristön nykytilan kuvaukseen.
- Kaavaselostukseen on päivitetty teemakartat, havainnekuvat ja mallinnukset kaavaehdotuksen mukaisella voimalasijoittelulla.
- Kaavankartan sähköaseman sijainti on siirretty tien eteläpuolelle.
- Kaavankartan luonnon monimuotoisuuden alueita on tarkennettu ajantasaisten lajihavaintojen perusteella.

Ehdotusvaiheen nähtävilläolon aikana järjestetään yleisötilaisuus Arpelan kylätalolla 12.11.2025 klo 18 alkaen. Hankkeesta vastaava ja konsultti ovat tavattavissa klo 17 alkaen.

Liitteet:

Kaavaehdotus 10.10.2025

Kaavaselostus

Liite 1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (päivitetty 8.4.2025)

Liite 2 Vastineet kaavan valmisteluaineistosta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin (3.10.2025).

Liite 3 YVA-selostuksesta annetun yhteysviranomaisen perustellun päätelmän huomioon ottaminen kaavaehdotuksessa

Liite 4 Melumallinnusraportti kaavaehdotus

Liite 5 Välkemallinnusraportti kaavaehdotus

Liite 6 Näkyvyysalueanalyysiraportti kaavaehdotus

Liite 7 Havainnekuvat

Liite 8 Vinsanmaan viitasammakkoselvitys 2024

Esittelijä

Kaupunginarkkitehti Ryynänen Harri

Päätösehdotus

Teknisten palvelujen lautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se päättää:

- 1) hyväksyä vastineet valmisteluaineistosta saatuun palautteeseen
- 2) hyväksyä tuulivoimaosayleiskaavan ehdotuksen,
- 3) asettaa tuulivoimaosayleiskaavan ehdotus julkisesti nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi sekä
- 4) pyytää tarvittavat lausunnot

Pöytäkirja pidetään kokouksessa tarkastettuna tämän asian osalta.

Päätös

Teknisten palvelujen lautakunta kuuli ABO Energy Suomi Oy Arto Pyhtisen ja Jenni Elosen sekä Sitowise Oy Sanna Matkaselän ja Timo Huhtisen hankkeen esittelyn.

Teknisten palvelujen lautakunnan puheenjohtaja Arto Kanto poistui esteellisenä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi (intressijääviys). Puheenjohtajana asian käsittelyssä ja päätöksenteossa toimi varapuheenjohtaja Markku Sadinmaa.

Asian käsittelyn aikana keskustan ja kristillisdemokraattien ryhmä esitti, että lautakunta päättää palauttaa valmisteluun ja edellyttää, että hanketoimija laatii Tornion kaupungin puolella vireillä olevaan tuulivoimayleiskaavan ehdotukseen vaihtoehdon tai vaihtoehtoja, joissa voimaloita on selkeästi vähemmän ja matalampia voimaloita. Lisäksi lautakunta edellyttää selvittämään ympäristöluvan vaatimisen mahdollisuutta ja selvittämään purkuvakuuksien liittämistä ympäristölupaan.

Teknisten palvelujen lautakunta hyväksyi yksimielisesti keskustan ja kristillisdemokraattien esittämän valmisteluun palauttamista koskevan esityksen.

Pöytäkirja pidettiin kokouksessa tarkastettuna tämän asian osalta.

TEKN 11.02.2026 § 30

Kaavasuunnittelija Päivi Harjuniemi (etunimi.sukunimi@tornio.fi)

Teknisten palvelujen lautakunta palautti asian käsittelyyn kokouksessa 15.10.2025 § 183. Kokouksen päätöksessä lautakunta edellytti selvittämään ympäristöluvituksen mahdollisuutta sekä purkuvakuuksien liittämistä ympäristölupaan.

Lähtökohtaisesti tuulivoimaloiden haitat minimoidaan jo suunnitteluvaiheessa (YVA). Vinsanmaan tuulivoimaloiden etäisyys asutukseen on yli 2 kilometriä, eikä hanke aiheuta välkeen tai melutason ohjearvon ylitystä asuin- tai lomarakennusten kohdalla. Jos tuulivoimalan rakentamisen jälkeen todetaan haittaa syntyvän, voidaan lupaa vaatia myös toiminnan aloittamisen jälkeen. Ympäristönsuojeluviranomainen luvittaa kunnan tuulivoimalat ja lupa perustuu harkintaan aiheutuvasta haitasta. Harkinnassa tulee myös arvioida, onko haitan rajoittaminen ympäristöluvalla perusteltua. Ympäristöluvalla voidaan vaikuttaa ainoastaan melu- ja välkevaikutuksiin.

Purkuvakuuksia ei voi liittää ympäristölupaan, sillä ne ovat sopimusoikeudellisia asioita, eli näin ollen kaupunki ei voi vaatia purkuvakuuksia muihin kuin omiin sopimuksiinsa.

Vinsanmaan tuulivoimayleiskaavan ehdotuksesta pidettiin viranomaisten kanssa työneuvottelu 19.11.2025, jossa käsiteltiin aineistoon tehtyjä

muutoksia ja muutosten suhdetta perustellussa päätelmässä nostettuihin seikkoihin. Työneuvottelun jälkeen kaava-aineistoon on tehty muutoksia ja sitä on täydennetty.

Vinsanmaan kaavaluonnos on ollut nähtävillä perustellun päätelmän saamisen jälkeen, joten osa perustellussa päätelmässä esiin nostetuista asioista oli huomioitu jo kaavaluonnoksessa. Työneuvottelun perusteella aineistoa on tarkennettu vielä seuraavasti:

- Kaavakartalle on osoitettu alue, josta maa-aineksia ei tule ottaa
- Vastineisiin on täydennetty etäisyys voimalan rakenteiden ja Natura-alueen välillä
- Luo-1 merkinnällä osoitetut kohteet on muutettu s-1 merkinnäksi
- Vaikutusten arviointia on täydennetty viitasammakoiden osalta
- Arvokkaiden geologisten muodostumien kaavamääräystä on korjattu
- Kaavaselostuksessa on tarkistettu tunnistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet
- Viittaukset maankäyttö- ja rakennuslaista on muutettu voimassa olevaan alueidenkäyttölakiin.
- Kaavaselostuksen tuulivoimaloiden käytöstä poistamista, purkamista ja purkuvakuuksia koskevaa kappaletta on täydennetty.

Ehdotusvaiheen nähtävilläolonaikana järjestetään yleisötilaisuus. Tilaisuuden ajankohta ja paikka ilmoitetaan myöhemmin Tornion kaupungin verkkosivujen kaavatorilla.

Liitteet

Kaavaehdotus 20.1.2026
Kaavaselostus 23.1.2026
Liite 1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (päivitetty 8.4.2025)
Liite 2 Vastineet kaavan valmisteluaineistosta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin (14.1.2026).
Liite 3 YVA-selostuksesta annetun yhteysviranomaisen perustellun päätelmän huomioon ottaminen kaavaehdotuksessa
Liite 4 Melumallinnusraportti kaavaehdotus
Liite 5 Välkemallinnusraportti kaavaehdotus
Liite 6 Näkyvyysalueanalyysiraportti kaavaehdotus
Liite 7 Havainnekuvat
Liite 8 Vinsanmaan viitasammakkoselvitys 2024

Esittelijä

Kaupunginarkkitehti Ryynänen Harri

Päätösehdotus

Teknisten palvelujen lautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se päättää:

- 1) hyväksyä vastineet valmisteluaineistosta saatuun palautteeseen
- 2) hyväksyä tuulivoimaosayleiskaavan ehdotuksen,
- 3) asettaa tuulivoimaosayleiskaavan ehdotus julkisesti nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi sekä
- 4) pyytää tarvittavat lausunnot

Pöytäkirja pidetään kokouksessa tarkastettuna tämän asian osalta.

Päätös

Teknisten palvelujen lautakunta kuuli ABO Energy Suomi Oy:n Evastiina Koskisen ja Kalle Oivan sekä Sitowise Oy:n Timo Huhtisen hankkeen esittelyn.

Teknisten palvelujen lautakunnan puheenjohtaja Arto Kanto poistui esteellisenä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi (intressijääviys). Puheenjohtajana asian käsittelyssä ja päätöksenteossa toimi varapuheenjohtaja Markku Sadinmaa.

Asian käsittelyn aikana Erkki Hurtig esitti Liisa Koiviston kannattamana, että teknisten palvelujen lautakunta ei hyväksy kohtia 1-4 vaan palauttaa asian takaisin valmisteluun.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana oli tehty kaupunginarkkitehdin päätösesitystä poikkeava kannatettu esitys, asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että ne lautakunnan jäsenet, jotka kannattavat kaupunginarkkitehdin tekemää päätösesitystä, äänestävät "jaa", ja ne lautakunnan jäsenet, jotka kannattavat Erkki Hurtigin ja Liisa Koiviston kannattamaa vastaesitystä, äänestävät "ei".

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Sähköisesti suoritettussa äänestyksessä annettiin 6 "jaa" ääntä (Aarnio-Keinänen Johanna, Hannuniemi Jari, Kaarlela Antti, Ruokanen Jonna, Sadinmaa Markku, Tarkka Minna) ja 4 "ei" ääntä (Hast Jari, Hurtig Erkki, Koivisto Liisa, Talvensaari Laura), poissa 1 (Kanto Arto).

Lautakunnan päätökseksi tuli hyväksyä kaupunginarkkitehdin päätösesitys.

Hyväksyttiin.

Hurtig Erkki ja Koivisto Liisa jättivät asiasta seuraavan sisältöisen eriävän mielipiteen:

"Jätän eriävän mielipiteen tuulivoimakaavan hyväksymispäätökseen, koska kaavamääräyksissä ei ole varmistettu tuulivoimaloiden purkamisesta ja alueen ennallistamisesta aiheutuvien kustannusten pysymistä hanketoimijan vastuulla.

Kaavassa ei edellytetä ennen rakentamisen aloittamista esitettävää purkusuunnitelmaa, riippumatonta purkukustannusarviota eikä kunnalle asetettavaa riittävää purkuvakuutta. Tämän seurauksena kaava mahdollistaa tilanteen, jossa purkamiseen liittyvät taloudelliset riskit voivat siirtyä kunnalle ja veronmaksajille.

Ympäristöministeriön lausuntokierrokselle lähettämässä hallituksen esityksessä laiksi käytöstä poistetun maatuulivoimalan purkamisesta ja purkuvakuudesta todetaan nimenomaisesti, että mikäli purkukustannuksia ei voida kattaa purkuvakuudella, purkamisesta vastaa viime kädessä voimalan sijaintikunta. Tämä osoittaa, että purkuvastuuseen liittyy todellinen ja tunnistettu kuntataloudellinen riski.

Esitys tulee sovellettavaksi vasta tuleviin hankkeisiin, minkä vuoksi kaavoitusvaiheessa tehtävät ratkaisut ovat siirtymäkaudella ainoa keino hallita tätä riskiä. Katson, että purkuvelvoitteiden ja purkuvakuuden huomioimatta jättäminen kaavamääräyksissä ei täytä kunnan

huolellisuusvelvoitetta eikä turvaa kunnan etua hankkeen koko elinkaaren ajalta.

Näillä perusteilla en voi yhtyä kaavan hyväksymispäätökseen."

KH 16.02.2026 § 47

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kujala Jukka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää:

1. hyväksyä vastineet valmisteluaineistosta saatuun palautteeseen,
2. hyväksyä tuulivoimaosayleiskaavan ehdotuksen,
3. asettaa tuulivoimaosayleiskaavan ehdotus julkisesti nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi sekä
4. pyytää tarvittavat lausunnot

Päätös

Hyväksyttiin.

KH 14.9.2026
897/10.02.02/2021

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@tornio.fi)
Päivi Harjuniemi

Vinsanmaan tuulivoimaosayleiskaava on laadittu oikeusvaikutteisena osayleiskaavana, jota voidaan käyttää suoraan tuulivoimalan rakentamisluvan myöntämisen perusteena alueidenkäyttölain 77 a §:n mukaisesti. Kaavoitettavalle alueelle on mahdollista sijoittaa 8 tuulivoimalaa, joiden enimmäiskorkeus on 300 metriä.

Vinsanmaan tuulivoimaosayleiskaavan ehdotusaineisto oli nähtävillä 25.2.-27.3.2026 Tornion kaupungin verkkosivuilla, Tornion kaupungintalon

asiakaspiste Kompassissa sekä oli luettavissa Tornion kirjastossa. Nähtävilläolonaikana saatiin 16 lausuntoa ja 25 muistutusta. Lausuntojen ja muistutusten tiivistelmät ja vastineet on kaavaselostuksen liiteasiakirjana (liite 2).

Nähtävilläolonaikana järjestettiin yleisötilaisuus Arpelan kylä- ja kotiseutuyhdistyksen kylätalolla. Lisäksi hankkeesta järjestettiin kuntalaiskysely loppukesällä 2026. Kyselyn loppuraportti on liitteenä.

Ehdotusvaiheen nähtävilläolon jälkeen järjestettiin MRA 18 §:n mukainen viranomaisneuvottelu 7.5.2026.

Tornionlaakson museon kaavaehdotuksesta antaman lausunnon perusteella tehtiin kaava-alueelle arkeologinen täydennysinventointi, jonka perusteella kaavakarttaan täydennettiin uusi kiinteä muinaisjäänös (sm-3) voimalan 23 luoteispuolelle. Lisäksi kaavan ehdotusaineistosta saadun palautteen perusteella kaava-aineistoa tarkennettiin seuraavasti:

- Täydennettiin maiseman ja kulttuuriympäristön kohteiden taulukkoa ja karttaa.
- Täydennettiin arkeologisen kulttuuriperinnön kohteiden taulukkoa ja karttaa.
- Täydennettiin poronhoidon nykytilaa.
- Täydennettiin yhteisvaikutusten arviointia.
- Lisättiin mallikuva rakennettavien teiden linjauksista.
- Täydennettiin arkeologiseen kulttuuriperintöön kohdistuvia vaikutuksia.
- Täydennettiin pintavesiin kohdistuvia vaikutuksia.
- Täydennettiin ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvia vaikutuksia.
- Täydennettiin kaavan suhdetta valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin.

Tehdyt tarkennukset ovat vähäisiä eivätkä muuta kaavaratkaisua niin merkittävästi, että ehdotus tulisi asettaa uudelleen nähtäville.

Liitteet

Kaavakartta

Kaavaselostus

Liite 1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (päivitetty 1.7.2026)

Liite 2 Vastineet kaavaehdotuksesta annettuihin lausuntoihin ja muistutuksiin (1.9.2026)

Liite 3 YVA-selostuksesta annetun yhteysviranomaisen perustellun päätelmän huomioon ottaminen kaavaehdotuksessa

Liite 4 Melumallinnusraportti kaavaehdotus

Liite 5 Välkemallinnusraportti kaavaehdotus

Liite 6 Näkyvyysalueanalyysiraportti kaavaehdotus

Liite 7 Havainnekuvat

Liite 8 Vinsanmaan viitasammakkoselvitys 2024

Liite 9 Vinsanmaan arkeologinen täydennysinventointi 2026

Kuntalaiskyselyn raportti 2026

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kujala Jukka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto hyväksyy Vinsanmaan tuulivoimaosayleiskaavan alueidenkäyttölain 77 a §:n mukaisena oikeusvaikutteisena osayleiskaavana liitteenä olevien kaava-asiakirjojen mukaisena

Päätös
